

Λήψη αποφάσεων στην ομοιοπαθητική συνταγογράφηση Ο ρόλος της Διαίσθησης

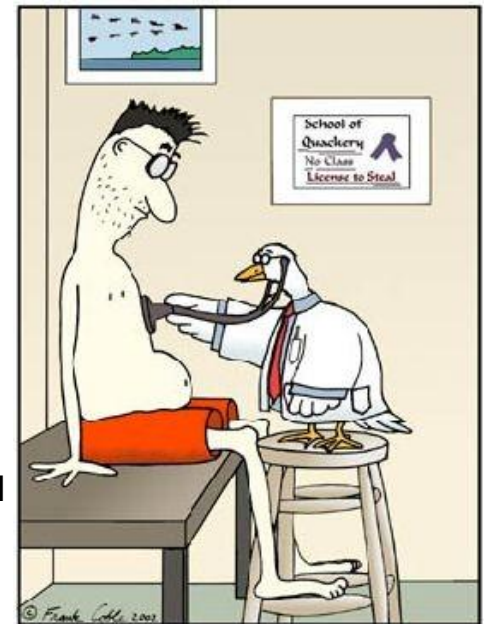
Μπαλάσκα Αθηνά
Παιδίατρος Νεογνολόγος

➤ Η λήψη απόφασης στην Ομοιοπαθητική είναι μια σύνθετη και πολύπλοκη διαδικασία

➤ Οι κλινικές αποφάσεις δεν βασίζονται εξ ολοκλήρου σε λογικές- επαγωγικές διαδικασίες και όσο πιο έμπειρος είναι ο γιατρός τόσο λιγότερο εκλογικευμένη είναι η διαδικασία λήψης απόφασης

➤ Η Διαίσθηση χρησιμοποιείται ως εργαλείο αξιολόγησης για την λήψη απόφασης

➤ Ένας ακριβής ορισμός της Διαίσθησης δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμα αλλά τα κλειδιά χαρακτηριστικά: γρήγορη ασυνείδητη διαδικασία, ειδική του πλαισίου αποκτάται με την εξάσκηση, συμπεριλαμβάνει προσοχή σε μικρές λεπτομέρειες, δεν ακολουθεί το εύκολο, αίτιο και αποτέλεσμα είναι λογικά, διευθύνει και ενοποιεί και δίνει νόημα σε πολλά σύνθετα κομμάτια της πληροφορίας

Frank started to get a funny feeling that his doctor was a quack.

How do homeopaths make decisions? An exploratory study of inter-rater reliability and intuition in the decision making process

S Brien et al, Homeopathy (2004) 93, 125–131

Διερευνητική μελέτη: βασίστηκε σε δεδομένα τυχαιοποιημένου διπλού τυφλού proving που εξέταζε αν η *balladonna 30c* προκαλεί πιο τυπικά για αυτήν συμπτώματα σε υγιής εθελοντές σε σύγκριση με placebo, για να διερευνήσει σε πιο βαθμό η λήψη απόφασης στην ομοιοπαθητική βασίζεται σε κλινικά δεδομένα ή στην διαίσθηση και πόσο αξιόπιστες είναι οι αποφάσεις

**Understanding Homeopathic Decision-Making:
A Qualitative Study**

Alexandra L. Burch et al, Forsch Komplementmed 2008;15:218–225

Ποιοτική μελέτη: πώς οι ομοιοπαθητικοί παίρνουν απόφαση για να συνταγογραφήσουν ομοιοπαθητικό φάρμακο

ΣΚΟΠΟΣ

➤Μελέτη 1:

- Οι Ομοιοπαθητικοί μπορούν να διακρίνουν τα άτομα που πήραν belladonna από αυτά που πήραν placebo;
- Ποιο είναι το επίπεδο συμφωνίας ανάμεσα στους 3 Ομοιοπαθητικούς σε σχέση με τα proving συμπτώματα και με την απόφασή τους;
- Πως αποφάσισαν και ποιός ο ρόλος της Διαίσθησης;

Μελέτη 2:

Πώς οι ομοιοπαθητικοί παίρνουν αποφάσεις για να συνταγογραφήσουν το φάρμακο κατά την πρώτη τους συνέντευξη

ΜΕΘΟΔΟΙ

Μελέτη 1:

Μελετήθηκε η αξιοπιστία και η διαδικασία λήψης απόφασης μεταξύ 3 ομοιοπαθητικών practitioners σε δεδομένα ενός τυχαιοποιημένου διπλού τυφλού proving που εξέταζε αν η belladonna 30c προκαλεί πιο τυπικά για αυτήν συμπτώματα σε υγιείς εθελοντές σε σύγκριση με placebo : 206 υγιείς εθελοντές 18-30 ετών τυχαιοποιήθηκαν σε **Bell vs placebo** , συμπλήρωσαν ένα proving ερωτηματολόγιο.

Οι practitioners μελέτησαν τα παραπάνω δεδομένα και κατέγραψαν 1) εάν τα συμπτώματα: **αποδείκνυαν /δεν αποδείκνυαν/ αναποφάσιστοι** 2) εάν **αναγνώρισαν >3 keynotes** proving 3) η συμμετοχή της **διαίσθησης** με κλίμακα από 0-10 4) η απόφαση από τα γεγονότα κλίμακα 0-10 **5)πόσο σίγουροι** ήταν για την απόφασή τους κλίμακα 0-10

ΜΕΘΟΔΟΙ

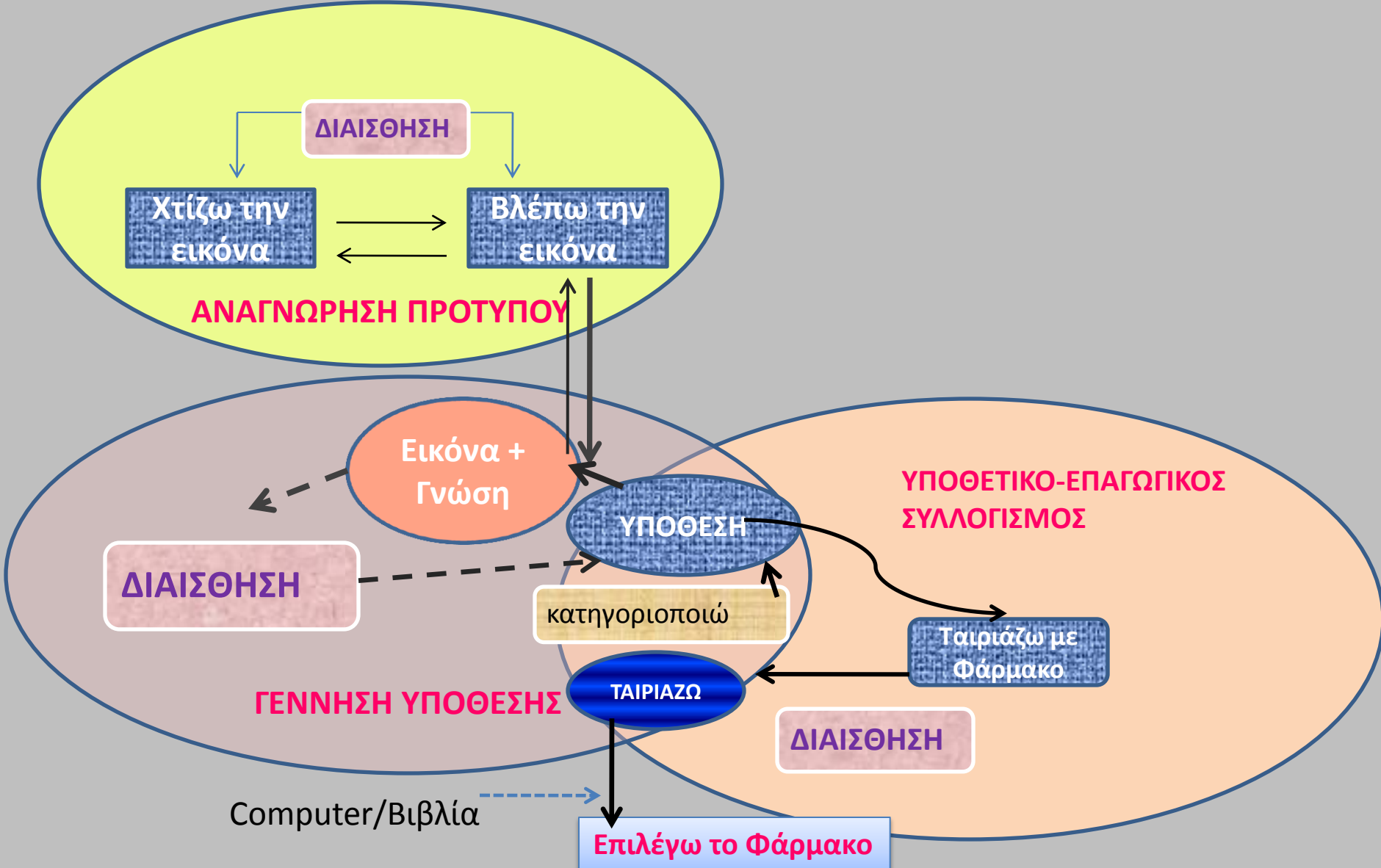
Μελέτη 2:

Συνεντεύξεις σε 15 Ομοιοπαθητικοί practitioners από 19 CAM κλινικές της Νότιας Αγγλίας διαφορετικού Γεωγραφικού και κοινωνικού status με μακράν εμπειρία : περιέγραψαν την διαδικασία λήψης απόφασης κυρίως στην πρώτη επίσκεψη

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ Μελέτη 1

			PROVED	NON PROVED	UNDECIDED
PROVING DECISION	PRACTITIONER 1	BELLADONA PLACEBO TOTAL	59 (64,1%) 60 (63,2%) 119	31 (33,7) 33 (34,7) 64	2 (2,2%) 2 (2,1%) 4
	PRACTITIONER 2	BELLEDONA PLACEBO TOTAL	36 (38,3%) 40 (40,0%) 76	44 (50,0%) 47 (47%) 94	11 (11,7%) 13 (13%) 24
	PRACTITIONER 3	BELLADONA PLACEBO TOTAL	14 (14,1%) 8 (7,7%) 22	80 (84,2%) 91 (87,5%) 171	5 (4,9%) 5 (4,8%) 10
AGREEMENT RATER COMPARISON	1 VERSUS 2	OVERALL AGREEMENT 60,43	DISAGREEMENT 25,67	RATERS TOTAL AGREEMENT 38,3%	
	1 VERSUS 3	39,68	52,91		
	2 VERSUS 3	52,33	31,61		
INTUITION SCORES (MEANS)	PRACTITIONER 1	Total 5,68	ANOVA 0,5		
	PRACTITIONER 2	4,16	6.0		
	PRACTITIONER 3	5,21	5,4		
CLINICAL EXPERIENCE "FACTS" SCORES	PRACTITIONER 1	ANOVA 9,03			
	PRACTITIONER 1	46,2			
	PRACTITIONER 1	0,18			

P.H.I.R-M model

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ Μελέτη 2

Που βασίζεται η εικόνα που βλέπουν οι ομοιοπαθητικοί:

Πόσο "συμπλεκόμενος" είναι ο ασθενής με τον γιατρό;

Πόσο καθαρή είναι η περίπτωση;

Πόσο καλή γνώση φαρμάκου έχει ο γιατρός;

Πόσο ικανός είναι να αναγνωρίζει πρότυπα μέσα από την πληροφορία; **Η Πληροφορία παγώνει την εικόνα**

ΔΙΑΙΣΘΗΣΗ

Ερμηνεία συμπεριφοράς του ασθενή από τον γιατρό

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ Μελέτη 2

Διαίσθηση στην τελική απόφαση

- Η Διαίσθηση υπάρχει σε όλα τα στάδια της απόφασης ενός φαρμάκου όχι σαν κινητήριο δύναμη αλλά σαν σημαντική επίδραση
- Η επίδραση της διαίσθησης, οξυδέρκειας, ενόρασης στο τελικό στάδιο απόφασης βοηθά στην υποστήριξη και ενδυνάμωση της λογικής διαδοχικής προηγούμενης διαδικασίας

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ/ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ

Μελέτη 1:

➤Paper exercise : αδυναμία να ξεκαθαρίσουν ασαφή συμπτώματα

➤Έλλειψη σαφή κι επίσημου ορισμού της διαίσθησης

Όμως τα confidence scores και τα χαμηλό ποσοστό υποκειμένων που ταξινομήθηκαν ως “undecided” δείχνουν ότι στις περισσότερες περιπτώσεις οι practitioners αισθάνθηκαν σίγουροι να πάρουν μια απόφαση που δείχνει ότι η μέθοδος συλλογής ήταν ικανοποιητική

Μελέτη 2:

➤Οι Ομοιοπαθητικοί δεν ήταν γιατροί, οι οποίοι μπορεί να χρησιμοποιούσαν διαφορετική διαδικασία λήψης απόφασης

➤Στα δυνατά σημεία της μελέτης ανήκουν το μεγάλο δείγμα συνεντεύξεων, η επιλογή των practitioners έγινε από διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές, ο ερευνητής ήταν ο ίδιος

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Μελέτη 1:

- Οι Ομοιοπαθητικοί δεν μπόρεσαν να διακρίνουν ανάμεσα σ αυτούς που πήραν φάρμακο απ αυτούς που πήραν placebo
- Μικρή μεταξύ τους αξιοπιστία
- Τα δεδομένα στα οποία βασίστηκαν οι αποφάσεις ήταν ανεπαρκή
- Όλοι χρησιμοποίησαν την Διάισθηση στην λήψη αποφάσεων
- Η συνοχή ανάμεσα στους Ομοιοπαθητικούς ποικίλει και γενικά είναι μικρή

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Μελέτη 2:

- Οι ομοιοπαθητικοί βασίζονται περισσότερο στα δεδομένα παρά στην διαίσθηση στα κύρια στάδια της διαδικασίας λήψης απόφασης.
- Όμως η διαίσθηση ενσωματώνεται μέσα σε όλα τα στάδιά της διαδικασίας.
- Αποτελεί εργαλείο αξιολόγησης για την λήψη απόφασης, η οποία στηρίζεται κυρίως σε αποδεικτικά στοιχεία
- Η διαίσθηση θεωρείται ως γνωστική διαδικασία που στηρίζεται στην εμπειρία και τη γνώση , σε αντίθεση με αυτό που θεωρείται σαν διαίσθηση , την προγνωστική λειτουργία για την απόκτηση πληροφοριών σχετικά με το μέλλον χωρίς αυτό να συνάγεται από το παρελθόν ή το παρόν

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

✓ Σε μια μελέτη όπως η παραπάνω (μελέτη 1) διακρίνουμε την αδυναμία που παρουσιάζει η διαδικασία λήψης απόφασης στους ομοιοπαθητικούς όταν αυτή ταυτίζεται με "άσκηση επί χάρτου" και δεν εφαρμόζεται η πρώτη αρχή της Ομοιοπαθητικής η ταύτιση της εικόνας ή ακριβέστερα της **αφήγησης** του ασθενή με αυτήν του φάρμακου

✓ Οι αφηγήσεις μας κάνουν καλύτερους γιατρούς

✓ Η Διάισθηση ως γνωστική διαδικασία όχι παθητικής "απορρόφησης" αλλά ενεργητικής αφομοίωσης είναι σημαντικό εργαλείο στην λήψη αποφάσεων

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Η σημασία της απόκτησης και διατήρησης μιας καλής σχέσης γιατρού θεραπευόμενου είναι ουσιαστική για την λήψη απόφασης στην Ομοιοπαθητική.
- Η προσέγγιση που τοποθετεί τον ασθενή στο κέντρο του ενδιαφέροντος τον βοηθά να εκφράσει σκέψεις, συναισθήματα προσδοκίες μαζί με τα συμπτώματα, σχηματίζοντας την "πλούσια εικόνα", την πληροφορία που χρειάζεται ο ομοιοπαθητικός

Πρόταση για μελέτη

- 1) **Ανασκόπηση βιβλιογραφίας:** Αναζητούμε στην βιβλιογραφία τι κενό υπάρχει , γιατί υπάρχει ανάγκη να μελετήσουμε το θέμα που επιλέξαμε
- 2) **Είδος μελέτης :** ποιοτική μελέτη
- 3) **Σκοπός:** να διερευνηθεί ποια είναι η διαδικασία λήψης απόφασης για την επιλογή ομοιοπαθητικής θεραπείας
- 4) **Μεθοδολογία:** Συνεντεύξεις semi structured ,μαγνητοφωνημένες διάρκειας max 1 ώρα,
20 ασθενείς Έλληνες ηλικίας 20-40 ετών όλων των κοινωνικών επιπέδων,
10 άνδρες -10 γυναίκες
Οι ασθενείς από ιατρεία 4 ομοιοπαθητικών γιατρών από διάφορες περιοχές που θα ενημερωθούν για τον σκοπό της μελέτης και την τήρηση του ιατρικού απόρρητου και θα δώσουν γραπτή συγκατάθεση.
Οι συνεντεύξεις θα γίνουν στα ιατρεία τα αντίστοιχα των γιατρών με ραντεβού που θα κλείνεται τηλεφωνικά από τον ερευνητή.
Ο ίδιος ερευνητής θα παίρνει τις συνεντεύξεις
- 5) **Ερευνητικά ερωτήματα :**

Ανοικτή ερώτηση : Πως επιλέξατε την ομοιοπαθητική;

Prompting questions:

- Τι γνωρίζεται για τον ορισμό της υγείας;
- Τι γνωρίζεται για την Ομοιοπαθητική;
- Τι προσδοκάτε από την θεραπεία
- Τι προσδοκάτε από τον Ομοιοπαθητικό γιατρό;